

Eko tema tjedna

Alge imigranti i zašto su nam one važne

Barbara, Danijela i Mirela

Znate li da su alge bile prva živa bića koja su fotosintezom proizvela kisik? Kod nas u Jadranu obitava preko 650 vrsta algi, a uslijed klimatskih promjena i djelovanja čovjeka taj broj kontinuirano raste naseljavanjem stranih vrsta.

Zašto su morske alge važne?

Alge su široka skupina pretežno vodenih organizama koje obuhvaćaju **makroalge**, nalik na biljke no bez korijena, lišća ili cvjetova i **mikroalge** koje žive u vodi i nisu vidljive prostim okom. Spadaju u glavne primarne **proizvođače kisika i organske tvari** što znači da im je potrebna jaka sunčeva svjetlost kako bi proces fotosinteze bio uspješan. S obzirom na boju pigmenta koju sadrže u stanicama za upijanje sunčeve svjetlosti razlikujemo **zelene, smeđe i crvene makroalge**.

Kod nas u **Jadranu zabilježeno je preko 650 vrsta algi**, no njihov broj kontinuirano raste naseljavanjem stranih vrsta koje nekad postanu i invazivne. Strane vodene vrste najčešće dolaze u nova staništa **putem morskih struja, balastnih voda, transportom roba i ljudi ili slučajnim bijegom iz uzgoja**. Na sličan način u Jadranskom se moru proširila **sitna crvena nitasta alga *Acrothamnion preissii***, podrijetlom iz zapadne Australije. Znanstvenici splitskog Instituta za oceanografiju i ribarstvo istražujući su podmorje uočili da je ova alga gusto naselila livade posidonije u akvatoriju Južnoj Jadrana. Podsjetimo se da su **livade posidonije najvažniji priobalni ekosustav** u Sredozemnom moru i stanište više od 400 biljnih i 1000 životinjskih vrsta. U travkama se razmnožavaju, polažu jajašca brojne vrste spužvi, zvjezdača ali i riba. **Crvena alga obrasta i zagušuje naše domaće autohtone alge** smanjujući bioraznolikost podvodnih livada i time brojnost velikog broja životinjskih vrsta.

Strane invazivne alge u Istri

Brojne su se promjene morskih staništa dogodile zadnjih desetljeća. Npr. mi malo manje mladi dobro se sjećamo endemske vrste Jadranski bračić kojeg smo na plaži „pucketali“. Živi samo u bistrom i čistom moru pa se možemo ozbiljno zapitati zašto je nestao? No zato je u Istri je trenutačno registrirano nekoliko stranih invazivnih alga, od kojih se ističu dvije **vrste kaulerpa (*Caulerpa taxifolia* i *Caulerpa racemosa* var. *cylindracea*) te crvena alga *Womersleyella setacea*, a nove vrste stalno pristižu.**

Fotografija: *Caulerpa racemosa* var. *cylindracea*, grozdasta kaulerpa

Kakvo je trenutno stanje na terenu?

Kako bi u svakom trenutku bili upoznati sa stanjem na terenu, naš **Centar za invazivne vrste (CIV)** koji djeluje u sklopu Instituta za poljoprivredu i prehranu u stalnom je **kontaktu s građanima i profesionalcima na moru**. Tijekom siječnja dobili smo dojavu sa sumnjom na pojavu nitaste crvene alge u Istri. Uzeti za koje se

analizom utvrdilo da se na sreću ne radi o stranoj vrsti nego **domaćoj vrsti crvene alge iz roda *Laurencia***.

Video:

https://www.youtube.com/watch?v=WLSX4uVEtgk&ab_channel=Hrvatskaradiotelevizija&fbclid=IwAR2kdpzQVzoozl4M_apiXenBf66S06D9wQD3lwwQOqEoqFBLycL4fJaIE6Q

Pozivamo sve ljubitelje prirode da nam se obrate ukoliko imaju bilo kakvih pitanja, dilema ili sumnji na promjene u prirodnom okolišu.

